

Lecția 1. Istoria limbii grecești

(schiță după C. Caragounis)

Limba greacă este cea mai veche limbă europeană folosită și în prezent. Fazele evoluției sale sunt următoarele:

1. Perioada miceniană (scrierea Lineară B). Cele mai vechi atestări în scris, pe tăblițe, datează din sec. XV î.Hr. Această scrierea a fost descifrată în 1952 de arhitectul britanic Michael Ventris, ajutat de profesorul John Chadwick.
2. Greaca arhaică sau epică (800-500 î.Hr.). Cele mai importate lucrări literare în greacă arhaică sunt cele ale lui Homer și Hesiod.
3. Greaca clasică sau atică (500-300 î.Hr.). Victoria de la Maraton (490) asupra perșilor a avut consecințe importante pentru viața culturală de la Atena, al cărei dialect (atic) a început să le domine pe celelalte. Din această perioadă datează scrierilor marilor tragedieni (Eschil, Sofocle, Euripide), istorici (Tucidide, Xenofon) sau filozofi (Platon, Democrit, Aristotel).
4. Greaca post-clasică (300 î.Hr.-600 d.Hr.). Greaca post-clasică (numită și elenistică sau koine) era o formă a limbii grecești atice adaptată nevoilor de comunicare ivite în contextul imperiului creat de Alexandru Macedon. Acestei perioade i se asociază începuturile dimorfismului caracteristic limbii grecești (forma aticistă și forma demotică).
5. Greaca bizantină-medievală (600-1500 d.Hr.). Împăratul bizantin Iustinian (527-565) declară greaca limba oficială a imperiului. Dimorfismul se accentuează.
6. Neogreacă (1500-2010 d.Hr.). Căderea Constantinopolului (29 mai 1453) a avut consecințe importante pentru evoluția limbii grecești. Ocupația turcă a cufundat națiunea greacă în ignoranță, limba a suferit un proces de sărăcire, dar a continuat să fie folosită, atât oral, cât și în scris. Războiul de independență (1821) a creat premisele instituirii unui stat independent (1828). Limba greacă a statului grec a fost forma *katharevousa* (purificată), până în 1976, când statul grec a adoptat ca limbă oficială *neoelena* (forma demotică).